
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

קולנוע בעין הסכסוך - 50064

תאריך עדכון אחרון 02-09-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רעיה מורג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Raya.morag@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג', 1600-1700

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס ידון בסרטים המציגים את הסכסוך הישראלי-פלסטיני בקולנוע הישראלי על ידי ניתוח יצירות עלילתיות ודוקומנטריות בולטות משנות ה-70 ועד ימינו. כן יידון מבחר מצומצם של סרטים פלסטיניים.

מטרות הקורס:

היכרות עם ייצוג הסכסוך הישראלי-פלסטיני בקולנוע הישראלי. היכרות עם המחקר הפרדיגמטי בתחום.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס, התלמידים יוכלו לנתח סרט באופן עצמאי, תוך שימוש בביבליוגרפיה הרלבנטית, ודין בהקשר הפוליטי-תעשייתי הרחב.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית, דיונים, קריאה קרובה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מעריך השיעורים

1. 28.10.19 מבוא: שומרי הסף - דרור מורה (2012)
2. 4.11.19 המשך
3. 11.11.19 גבולות הדיון: חרבת חזעה - רם לוי (1978)
4. 18.11.19 מלחמת 6 הימים: אוונטי פופולו - רפי בוקאי (1986)
5. 25.11.19 הגל הפלסטיני בשנות ה-80: מאחורי הסורגים - אורי ברבש (1984)
6. 2.12.19 מעבר לאפוקליפסה?: החיים על פי אגפא - אסי דיין (1992) המלצה: החיים כשמועה (סדרה בת 3 פרקים, 2013)
7. 9.12.19 מלחמת לבנון הראשונה: לבנון - שמוליק מעוז (2009)
8. 16.12.19 האינתיפאדה וייצוג הטרור: ההרוג ה-17 - דויד אופק (2003), גן עדן עכשיו - האני אבו אסעד (2005)
9. 23.12.19 המשך
10. 30.12.19 דמות המשת"פ בסבך ייצוגים סותרים: בית לחם - יובל אדלר (2013), עומאר - האני אבו אסעד (2013), הנסיך הירוק - נדב שירמן (2014)
11. 6.1.20 המשפחה הערבית בצל הסכסוך: עטאש/צימאון - תאופיק אבו וא'ל (2004) [הסרט יוקרן בשיעור]
12. 13.1.20 המשך
13. 20.1.20 רכבת החופש - תאופיק אבו וא'ל (2018)

חומר חובה לקריאה:

1. מורה, דרור (2014) "פתח דבר", "העתיד" שומרי הסף שישה ראשי שב"כ מדברים תל אביב ידיעות אחרונות ספרי חמד: 9-16, 355-376.
2. שוחט, אלה (1991) הקולנוע הישראלי: היסטוריה ואידיאולוגיה תל-אביב ברירות: 179-236.
3. בשיר, בשיר וגולדברג, עמוס (2015) "הרהורים על זיכרון, טראומה ולאומיות בישראל/פלסטין" בתוך: בשיר בשיר וגולדברג עמוס (עורכים) השואה והנכבה: זיכרון, זהות לאומית ושותפות יהודית ערבית ירושלים מכון ון-ליר והקיבוץ המאוחד: 19-52.
4. נורה, פייר (1993) "בין זיכרון להיסטוריה: על הבעיה של המקום" זמנים 45: 4-19.
5. ס'זהר "סיפור חרבת חזעה" (1949/1989) סיפור חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה תל אביב: זמורה-ביתן: 33-78.
6. שפירא, אניטה (2000) "חרבת חזעה, זיכרון ושיכחה" אלפיים 21: 9-53.
7. שוחט, אלה (1998) "נרטיב-על / קריאות ביקורתיות: הפוליטיקה של הקולנוע הישראלי" בתוך: נורית גרץ, אורלי לובין וג'אד נאמן (עורכים) מבטים פיקטיביים על קולנוע ישראלי תל-אביב האוניברסיטה הפתוחה: 44-66.
8. נאמן, ג'אד ומונק, יעל (2013) "מתת המוות של הלוחם: ראיזם מאגי בסרט אוונטי פופולו" מכאן יג' אוקטובר: 68-83.
9. שמאס, אנטון (1990) "הוא התבלבל בתפקידים" אוונטי פופולו - התסריט ירושלים כינרת: 7-17.
10. גרץ, נורית וחרמוני, גל (2013) "בין לבנון לחרבת חזעה עובר שביל של בוך: על טראומה, אתיקה ותקומה בקולנוע ובספרות הישראליים" מכאן יג' אוקטובר: 145-163.
11. מורג, רעיה (2017) "הגוף כשדה קרב" (פרק ראשון) טראומת הכובש, הקולנוע, האינתיפאדה תרגום: מריאנה בר תל אביב רסלינג: 63-109.
12. Nashef, H. (2016) "Demythologizing the Palestinian in Hany Abu-Assad's Omar and Paradise Now" Transnational Cinemas 7.11: 82-95.
13. גרץ, נורית וחלייפי, ג'ורג' (2006) נוף בערפל המרחב והזיכרון ההיסטורי בקולנוע הפלסטיני תל אביב עם עובד: 7-14 (הקדמה), 121-152 (דרך ללא מוצא Movies Roadblock).
14. גרץ, נורית וחרמוני, גל (2008) "לפרק להיסטוריה את הצורה": טראומה וחרבות בקדמה ובעטאש" ישראל 14: 13-33.

חומר לקריאה נוספת:

המלצה: צפייה בסדרה או בסרט על תולדות הקולנוע הישראלי: הסדרה חגיגה לעיניים: סיפור הקולנוע הישראלי (10 פרקים) - נואית גבע. יוצרים: אריק ברנשטיין, נואית גבע, שי להב, יאיר רוה, סיגל ראש (2015) או הסרט: היסטוריה של הקולנוע הישראלי (3.5 שעות) - רפאל נדג'ארי (2009)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 0 %
 הגשת עבודה 80 %

הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

חובות הקורס:

- קריאת מאמר וצפייה בסרט לקראת כל שיעור. סה"כ 11 סרטים. כולם נמצאים באתר הקורס. לוי רם של לסרטו קישור - https://www.youtube.com/watch?v=Eie1a9_gobg
- שימו לב: לשיעור מס' 8 יש לצפות ב-2 סרטים ולשיעור מס' 10-ב-3 סרטים, והיערכו בהתאם.
- שימו לב, שבגלל בעיה עם הכתוביות שלא ניתן לפתור, לשיעור מס' 10 עליכם ליצפות בסרט "עומאר" במדיה (ולא באתר הקורס). יש שני עותקים ולכן כדאי להזמין מראש עמדת צפייה.
- הגשת הכנה לעבודה המסכמת.
- עבודה מסכמת.

המלצה: צפייה בסדרה או בסרט על תולדות הקולנוע הישראלי: הסדרה חגיגה לעיניים: סיפורו הקולנועי הישראלי (10 פרקים) - נואית גבע. יוצרים: אריק ברנשטיין, נואית גבע, שי להב, יאיר רוה, סיגל ראש (2015) או הסרט: היסטוריה של הקולנוע הישראלי (3.5 שעות) - רפאל נדג'ארי (2009)

הגשת הכנה לעבודה המסכמת (20% מהציון הסופי) בתאריך 6.1.20 - יש להגיש את שלד העבודה המסכמת. היקף התשובה לכל סעיף - עד עמוד אחד. סה"כ: עד 2 עמודים.
א. שם הסרט שבחרת מתוך הרשימה המוצעת (במאית, שנה, ארץ ההפקה), נושא העבודה, שאלת המחקר.
ב. רשימה ביבליוגרפיה של 4 פריטים. יש להסביר לפחות לגבי מחצית מהפריטים מדוע בחרתם בהם. כלומר, כיצד יתרמו לדעתכם לעבודה. כתבו את הפריט ומתחתיו בהיקף של עד 10 שורות הסבירו את התרומה המשוערת.
נא להגיש בכיתה, לפני תחילת השיעור. (פונט 12, רווח כפול).

הגשת עבודה מסכמת (80% מהציון הסופי)
ניתוח סרט ישראלי על הסכסוך הישראלי-פלסטיני, שלא נדון בכיתה (מתוך הרשימה המוצעת). קריאה ביבליוגרפית - 4 פריטים. תוכן העניינים צריך לכלול את הסעיפים הבאים, לפי הסדר הבא: נושא העבודה, שאלת המחקר, הטענה המרכזית, פרקים, סיכום, פרקון משווה, ביבליוגרפיה. העבודה תכלול פרקון משווה לסרט שנדון בכיתה. אין להשתמש בביקורות מהעיתונות. היקף העבודה - 6-8 עמ'. תאריך ההגשה: חודש מסיום הקורס - 30.2.20, עד השעה 13:00, למזכירות המחלקה לתקשורת. יש לרשום את ההגשה. הנחיות מדויקות תימסרנה בהמשך.

הגשת עבודה סמינריונית. הגשה זו נוספת להגשת העבודה המסכמת.
ניתוח סרט ישראלי על הסכסוך הישראלי-פלסטיני, שלא נדון בכיתה (יש לאשר את הבחירה איתי). קריאה ביבליוגרפית - 6 פריטים. אין להשתמש בביקורות מהעיתונות. היקף העבודה - 10-20 עמ'. תאריך ההגשה: לפי נהלי הגשת סמינרים, 30.9.20. עד השעה 13:00, למזכירות המחלקה לתקשורת. יש לרשום את ההגשה. הנחיות מדויקות תימסרנה בהמשך.